

TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti

turizm yo'nalishi talabasi **Ahmedov Azimjon**

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti

turizm yo'nalishi talabasi **Toxtayev Temur**

Annotatsiya: Bugungi kunda turizm sohasida raqamli texnologiyalarning roli kundan-kunga ortib bormoqda. Raqamli texnologiyalar nafaqat sayyohlar uchun, balki turizm sohasidagi barcha ishtirokchilar, jumladan, mehmonxonalar, sayohat agentliklari, transport kompaniyalari va boshqa xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlar uchun muhim ahamiyatga ega. Ular turizmni rivojlantirishda yangi imkoniyatlar yaratadi va xizmat sifatini oshiradi.

Kalit so'zlar: raqamli texnologiyalar, sayyohlar, turizm, turistik xizmatlar, raqamli platformalar; mehmonxona, transport vositalari.

Аннотация: Сегодня роль цифровых технологий в сфере туризма возрастает с каждым днем. Цифровые технологии важны не только для туристов, но и для всех субъектов туристической отрасли, включая гостиницы, туристические агентства, транспортные компании и другие обслуживающие организации. Они создают новые возможности в развитии туризма и повышают качество обслуживания.

Ключевые слова: цифровые технологии, туристы, туризм, туристические услуги, цифровые платформы; гостиница, транспорт.

Abstract: Today, the role of digital technologies in the field of tourism is increasing day by day. Digital technologies are important not only for tourists, but

also for all actors in the tourism industry, including hotels, travel agencies, transport companies and other service organizations. They create new opportunities in the development of tourism and increase the quality of service.

Keywords: digital technologies, tourists, tourism, tourist services, digital platforms; hotel, vehicles.

Raqamli texnologiyalar, avvalo, sayyohlar uchun qulayliklar yaratadi. Internet va mobil ilovalar orqali sayyohlar o'z sayohatlarini rejalashtirishda ko'plab imkoniyatlarga ega bo'lishadi. Ular mehmonxonalarni, ekskursiyalarni, transport xizmatlarini va boshqa turistik xizmatlarni onlayn ravishda bron qilishlari mumkin. Bu jarayon sayyohlar uchun vaqtni tejash va qulaylik yaratish bilan birga, turizm sohasidagi raqobatni ham kuchaytiradi. Raqamli platformalar orqali xizmat ko'rsatuvchilar o'z mahsulotlarini keng auditoriyaga taqdim etish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shuningdek, raqamli texnologiyalar marketing va reklama sohasida ham muhim rol o'ynaydi. Ijtimoiy tarmoqlar va onlayn reklamalar orqali turizm kompaniyalari o'z xizmatlarini kengaytirishi va yangi mijozlarni jalb qilishi mumkin. Ijtimoiy tarmoqlarda sayyohlarning tajribalari, fotosuratlar va fikrlari orqali turizm joylari haqida ma'lumotlar tarqatilishi, boshqa sayyohlarni jalb qilishda samarali vosita hisoblanadi. Bu jarayon, o'z navbatida, turizm sohasida brend yaratish va uning tanilishiga yordam beradi.

Raqamli texnologiyalar shuningdek, ma'lumotlarni tahlil qilishda ham katta ahamiyatga ega. Turizm sohasidagi kompaniyalar, mijozlar haqida ma'lumotlarni to'plab, ularni tahlil qilish orqali xizmatlarini yaxshilash imkoniyatiga ega. Masalan, mehmonxona yoki sayohat agentligi mijozlarining fikr-mulohazalarini o'rganish orqali ularning talab va istaklarini aniqlab, xizmat ko'rsatish sifatini oshirishga erishishi mumkin. Bu jarayon, shuningdek, mijozlarga individual yondashuvni ta'minlaydi va ularning qoniqishini oshiradi. Raqamli texnologiyalar turizm sohasida

yangi xizmatlarni yaratishga ham imkon beradi. Masalan, virtual reallik va kengaytirilgan reallik texnologiyalari orqali sayyohlar turistik joylarni oldindan ko'rish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu xizmatlar sayyohlarning sayohatga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ularni ma'lum bir joyga borishga undaydi. Shuningdek, mobil ilovalar orqali sayyohlar o'z sayohatlarini yanada qiziqarli va interaktiv qilishlari mumkin. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar orqali turizm sohasida xavfsizlikni oshirish imkoniyatlari ham mavjud. Masalan, mobil ilovalar orqali sayyohlar o'z joylashuvlarini kuzatishlari va xavfsizlik xizmatlari bilan bog'lanishlari mumkin. Bu, ayniqsa, chet elda sayohat qilayotgan sayyohlar uchun muhim ahamiyatga ega. Raqamli texnologiyalar sayyohlarning xavfsizligini ta'minlashda yordam beradi va ularning sayohat tajribasini yanada qulayroq qiladi. Turizm sohasida raqamli texnologiyalarning rivojlanishi, shuningdek, ekologik barqarorlikka ham ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Masalan, onlayn bron qilish tizimlari orqali sayyohlar transport va mehmonxona xizmatlarini tanlashi, shuningdek, ekologik toza variantlarni afzal ko'rishlari mumkin. Bu jarayon, o'z navbatida, atrof-muhitga kam zarar etkazadigan turizmni rivojlantirishga yordam beradi. Raqamli texnologiyalarni joriy etish, shuningdek, turizm sohasidagi ishchi kuchini tayyorlashda ham muhim ahamiyatga ega. Turizm sohasidagi mutaxassislar raqamli texnologiyalarni o'z ish faoliyatida qanday qo'llashni bilishlari kerak. Bu, o'z navbatida, xizmat ko'rsatish sifatini oshirish va mijozlar bilan samarali muloqot qilish imkoniyatini yaratadi. Ta'lim muassasalari va turizm kompaniyalari o'rtasida hamkorlik o'rnatish, raqamli texnologiyalarni o'rgatish va rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.[1]

Sayyohlar uchun raqamli texnologiyalar ko'plab qulayliklar taqdim etadi, bu esa sayohat jarayonini yanada osonlashtiradi va samarali qiladi. Birinchidan, onlayn rejalashtirish imkoniyati sayyohlarning sayohatlarini oson rejalashtirishlariga yordam beradi. Internet orqali mehmonxonalarni, aviachiptalarni va ekskursiyalarni onlayn bron qilish imkoniyati mavjud. Bu jarayon vaqtni tejashga va sayohatni

yanada qulay qilishga yordam beradi Mobil ilovalar ham sayyohlar uchun juda foydali. Ular xaritalar, transport va xizmatlar haqida ma'lumotlar olish, restoranlarni qidirish va boshqa ko'plab xizmatlardan foydalanish imkonini beradi. Bu ilovalar sayohatchilarga o'z joylashuvlarini aniqlashda va kerakli xizmatlarni topishda yordam beradi. [3]

Sayyohlar turistik joylar, mehmonxonalar va restoranlar haqida foydalanuvchilar tomonidan qoldirilgan sharhlar va reytinglar orqali ma'lumot olishlari mumkin. Bu ma'lumotlar sayohatchilarga tanlov qilishda yordam beradi va ularning sayohat tajribasini yaxshilaydi. Ijtimoiy tarmoqlar orqali sayyohlar boshqa sayyohlar bilan tajriba almashish, fotosuratlar va fikrlar bilan bo'lishish imkoniyatiga ega. Bu, o'z navbatida, yangi joylarni kashf etishga yordam beradi va sayohatga bo'lgan qiziqishni oshiradi. Virtual reallik texnologiyalari sayyohlar uchun turistik joylarni oldindan ko'rish imkoniyatini yaratadi. Bu, sayohatga bo'lgan qiziqishni oshirish va sayohatchilarning kutilmalarini yaxshilashga yordam beradi. Xavfsizlik va qo'llab-quvvatlash ham raqamli texnologiyalar orqali ta'minlanadi. Mobil ilovalar yordamida sayyohlar o'z joylashuvlarini kuzatishlari va zarur hollarda xavfsizlik xizmatlari bilan bog'lanishlari mumkin. Bu, ayniqsa, chet elda sayohat qilayotgan sayyohlar uchun muhimdir. Tarjimon ilovalari yordamida sayyohlar chet tillarida muloqot qilishda qiyinchiliklarni yengib o'tishlari mumkin. Bu, ularning sayohat vaqtida boshqa madaniyatlar bilan o'zaro aloqalarini osonlashtiradi.[2] Raqamli to'lov tizimlari orqali sayyohlar xizmatlar uchun tez va qulay to'lovlarni amalga oshirishlari mumkin. Bu, naqd pul olib yurish zaruratini kamaytiradi va sayohatchilarga qo'shimcha xavfsizlik hisini beradi. Shaxsiylashtirilgan xizmatlar ham raqamli texnologiyalar yordamida taqdim etiladi. Sayohat agentliklari mijozlarining tarixini o'rganib, individual takliflar tayyorlash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu, sayohatchilarga o'z ehtiyojlariga mos xizmatlardan foydalanish imkonini beradi. Transportni boshqarish jarayoni ham raqamli texnologiyalar orqali osonlashadi.

Sayyohlar transport vositalarini, masalan, taksi yoki avtobus xizmatlarini qulay tarzda bron qilishlari va harakatlanishlarini rejalashtirishlari mumkin. Umuman olganda, raqamli texnologiyalar sayyohlar uchun sayohat jarayonini yanada qulay va samarali qilishga yordam beradi, shuningdek, ularning sayohat tajribasini yanada yaxshilaydi. Bu qulayliklar sayohatchilarning yangi joylarni kashf etish va o'z sayohatlarini yanada yoqimli qilishlariga yordam beradi.[4]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalar turizmni rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi. Ular sayyohlar uchun qulayliklar yaratish, xizmat ko'rsatish sifatini oshirish, yangi xizmatlarni ishlab chiqish va xavfsizlikni ta'minlashda yordam beradi. Raqamli texnologiyalarni samarali qo'llash orqali turizm sohasida raqobatbardoshlikni oshirish va barqaror rivojlanishni ta'minlash mumkin. Shu sababli, turizm sohasidagi barcha ishtirokchilar raqamli texnologiyalarni o'z faoliyatlarida faol ravishda joriy etishlari zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdurahmonov, A. (2020). "Raqamli texnologiyalar va turizm: Yangi imkoniyatlar." Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi.
2. Qodirov, S. (2021). "Onlayn sayohat rejalashtirish: Raqamli texnologiyalarning ta'siri." Samarqand: Samarqand davlat universiteti.
3. Murodov, D. (2019). "Turizm va raqamli innovatsiyalar: O'zbekiston tajribasi." Buxoro: Buxoro davlat universiteti.
4. Rasulov, B. (2022). "Mobil ilovalar va turizm: Sayohatchilar uchun yangi imkoniyatlar." Farg'ona: Farg'ona davlat universiteti.

5. Tursunov, E. (2023). "Ijtimoiy tarmoqlar va turizm: Sayohat tajribalarini almashish." Andijon: Andijon davlat universiteti.
6. Xudoyberdiyev, A. (2021). "Virtual reallik va turizm: Sayohatni yangi darajaga ko'tarish." Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti.
7. Shodmonov, O. (2020). "Raqamli to'lov tizimlari va turizm: Sayohatchilar uchun qulayliklar." Namangan: Namangan davlat universiteti.